

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **T. Z.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2016, č. j. KUOK 70899/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 25. 10. 2017, č. j. 72 A 23/2016 - 28,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného.

[2] Tímto rozhodnutím žalovaný změnil rozhodnutí Městského úřadu Lipník nad Bečvou (dále jen „městský úřad“) ze dne 6. 4. 2016, č. j. MU/06817/2016/OSČaŽÚ-PVD, kterým byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“). Přestupku se dopustil z nedbalosti tím, že dne 10. 11. 2015 v 9.11 hod. na silnici II. třídy č. 437 v obci Dolní Újezd – Skoky poblíž domu č. X, kde je zákonnou úpravou dovolena nejvyšší rychlost jízdy v obci 50 km/h, jako řidič

silničního motorového vozidla Volkswagen, RZ X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost o 11 km/h, když vozidlu byla rychloměrem Ramer 7CCD naměřena rychlost jízdy 64 km/h; při zvážení možné odchylky rychloměru ve výši ± 3 km/h mu tedy byla naměřena minimální rychlost jízdy 61 km/h. Tím stěžovatel porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a za tento přestupek mu byla uložena pokuta ve výši 1 600 Kč a náhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

[3] Napadeným rozhodnutím byl text „v souladu s § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu“ nahrazen textem „podle § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 19.02.2016“. Ve zbytku bylo rozhodnutí městského úřadu potvrzeno.

[4] V otázce nesprávného měření se krajský soud ztotožnil se skutkovými zjištěními a právními závěry správních orgánů. Silniční radarový rychloměr splňoval všechny zákonné podmínky požadované pro jeho používání, což bylo řádně dokladováno ověřovacím listem. Z podkladů ze správního spisu a důkazů provedených u ústního jednání dne 14. 3. 2016 (zejména z fotografie zachycující měřené vozidlo) je vyloučeno, aby vozidlo Policie ČR se zabudovaným rychloměrem stálo šikmo k vozovce, a nikoli v rovině se změřeným vozidlem. Soud souhlasil se správními orgány v tom, že navrhovaný důkaz svědeckou výpovědí o šikmém místě měření byl nadbytečný, protože skutkový stav byl již zjištěn dostatečně. Nesouhlasil-li stěžovatel s výsledky měření, mohl si ve správním řízení vyžádat ověření nebo kalibraci měřidla, což neučinil. Stěžovatel nedoložil žádnou skutečnost ani nevznosl žádné pochybnosti tak, aby měl správní orgán povinnost v dokazování pokračovat (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 45/2013 - 37, ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 - 35, nebo ze dne 20. 10. 2011, č. j. 2 As 121/2011 - 90).

[5] Záměně řidičů krajský soud nepřisvědčil. Ztotožnil se s argumentací žalovaného, že takové tvrzení je nevěrohodné a že bylo prokázáno, že vozidlo řídil stěžovatel. Z uličních pohledů dle map vytištěných městským úřadem je zjevné, že jde o rovný a zcela přehledný úsek pozemní komunikace. Policisté měli vozidlo mezi jeho změřením a zastavením v dohledu a výměna tak nebyla možná, aniž by si jí všimli. Podle úředního záznamu policisty P. L. bylo vozidlo od změření do zastavení ve vizuálním kontaktu policistů a žádné totožné nebo podobné vozidlo daným úsekem v danou dobu nejelo.

[6] Lhůta k vyjádření se k podkladům rozhodnutí byla přiměřená. Přestupek byl projednán u ústního jednání dne 14. 3. 2016 v nepřítomnosti stěžovatele a jeho zástupkyně. Dne 21. 3. 2016 zaslal městský úřad zmocněnkyni výzvu k seznámení se s podklady rozhodnutí. A teprve až dne 6. 4. 2016 vydal městský úřad rozhodnutí ve věci. Soud považoval dobu od 14. 3. 2016 do 6. 4. 2016 (22 dnů) za zcela dostatečnou a přiměřenou k tomu, aby se stěžovatel mohl k posuzované věci vyjádřit.

[7] Skutečnost, že obecná zmocněnkyně měla poslední termín zkoušky, není relevantní. Podle plné moci ze dne 16. 2. 2016 si stěžovatel a zástupkyně ujednali oprávnění zástupkyně udělit substituční plnou moc třetí osobě. Je pak otázkou, proč tak zmocněnkyně neučinila a neprofesionálně a nelegitimně spoléhala na to, že jednání se konat nebude. Obecná zmocněnkyně postavila svůj zájem nad zájem stěžovatele na osobní účasti u projednání přestupku. Vzhledem k tomu, že osoby obviněné z přestupku zastupuje často, měla také vědět, že účinným využitím procesních práv stěžovatele je pouze

pokračování

osobní nahlédnutí do správního spisu (jí samotnou nebo jí zmocněnou osobou) a pořízení kopie protokolu, nikoli žádost dle zákona o informacích.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[8] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Krajský soud nesprávně a nedostatečně vypořádal jeho žalobní námitky, proto je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[9] Správní orgány navržené důkazy pominuly.

[10] Skutkový stav nebyl správně zjištěn. Rychloměr byl užit v rozporu s návodem k obsluze, protože měřicí vozidlo nebylo ustaveno rovnoběžně s vozovkou.

[11] Vozidlo v rozhodné době neřídil stěžovatel.

[12] Další námitky směřují do porušení práva na obhajobu a nedostatečnosti výroku rozhodnutí (není uvedena přesná forma zavinění).

[13] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní kasační soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[16] Rozsah povinnosti soudu odůvodnit své závěry musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Zároveň tento závazek nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka. To by mohlo vést až k absurdním a kontraproduktivním důsledkům rozporným se zásadou efektivy a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení tak, aby žádná z nich nezůstala bez náležité odpovědi. Odpověď na základní námitky v sobě může v některých případech konzumovat i odpověď na některé námitky dílčí a související.

[17] Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že krajský soud nesprávně odkázal na § 11 odst. 4 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, neboť toto ustanovení bylo účinné pouze k 1. 5.

2015. Podle § 11a odst. 1 uvedeného zákona ve znění účinném od 2. 5. 2015 však [u]živatel stanoveného měřidla je povinen na žádost osoby, která může být dotčena jeho nesprávným měřením, požádat o přezkoušení stanoveného měřidla a současně podle odstavce 4 [n]áklady přezkoušení stanoveného měřidla hraď žadatel o přezkoušení v případě, že stanovené měřidlo je shledáno při přezkoušení vyhovujícím; uživatel stanoveného měřidla v případě, že stanovené měřidlo je shledáno při přezkoušení nevyhovujícím.

[18] Tento dílčí nedostatek odůvodnění napadeného rozsudku nemůže sám o sobě vést ke zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost (v podrobnostech rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75). Odůvodnění krajského soudu bylo totiž naprosto nadbytečné. Stěžovatel dovozoval porušení návodu při měření ze skutečnosti, že měřicí vozidlo nebylo ustaveno rovnoběžně s vozovkou. Toto tvrzení však správní orgány a následně krajský soud na základě spisového materiálu jednoznačně vyloučily, a proto nebylo vůbec nutné zabývat se otázkou přezkoušení měřidla. Obdobně NSS nepovažuje za dostatečný důvod ke zrušení rozhodnutí nevypořádání námitky o chybějící formě zavinění, neboť tato námitka je zjevně účelová. Forma zavinění (zavinění z nedbalosti) je totiž ve výroku i odůvodnění prvostupňového rozhodnutí uvedena.

[19] Rozsudek krajského soudu splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí, které je dostačujícím způsobem odůvodněno. Z jeho odůvodnění je zcela zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Ostatně stěžovatel se závěry soudu věcně polemizuje.

[20] Deficit dokazování NSS nezjistil. Úkolem soudu je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace, nikoliv odpovědět na každou jednotlivou dílčí žalobní námitku. Této povinnosti v nyní projednávané věci dostál, když se v napadeném rozsudku stěžovateli pokusil objasnit, že dokazování je správními orgány prováděno pouze do té míry, do jaké je to nezbytné právě k objasnění skutkového stavu způsobem, aby o něm nepanovaly důvodné pochybnosti. Tvrzení o opomenutých důkazech nemá oporu ve spisovém materiálu, protože krajský soud i správní orgány označily s ohledem na dostatečně zjištěný skutkový stav navrhované důkazy za nadbytečné (viz např. str. 5 rozhodnutí žalovaného).

[21] Překročení nejvyšší povolené rychlosti o 11 km/h bylo stěžovateli prokázáno automatickým záznamem z rychloměru, který má požadované metrologické vlastnosti a který obsluhovali vyškolení dopravní policisté. Na snímku z rychloměru je zaznamenáno měřené vozidlo včetně jeho registrační značky. Správnost postavení služebního vozidla je zcela zřejmá ze spisového materiálu, a dokonce i ze samotné fotodokumentace odvolatele (srov. také str. 6 odvolání).

[22] Námitku o záměně řidičů považuje NSS za ryze účelovou a vzhledem k její četnosti ve věcech zastupovaných Mgr. Topolem za zcela zbytečnou. Z úředního záznamu policistů ze dne 10. 11. 2015 (založeném na č. l. 6 správního spisu) vyplývá, že zasahující policisté jednali přímo se stěžovatelem jakožto řidičem vozidla, který při zastavení seděl ve vozidle sám a byl ztotožněn z předložených dokladů. Ten v daný okamžik nevzněl žádnou pochybnost o tom, že by vozidlo v okamžiku překročení rychlosti neřídil. Důležitosti této skutečnosti si je nepochybně vědom i právní laik, a proto i při plném respektování vyloučení aplikace zásady koncentrace řízení ve smyslu § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004

pokračování

Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů v oblasti správního trestání (srov. například rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 - 48) se uplatnění této verze příběhu již po zastavení hlídkou jeví být naprosto přirozenou reakcí člověka, který bezpečně ví, že se přestupku nedopustil a že vozidlo řídil někdo jiný (k tomu viz například rozsudky NSS ze dne 21. 9. 2011, č. j. 2 As 52/2011 - 47, či ze dne 21. 1. 2016, č. j. 6 As 126/2015 - 42). To je však pochopitelně obtížné, je-li taková skutková verze vymyšlená, zvláště pak značně obtížné v situaci, kdy stěžovatel sedí v autě sám, jak tomu bylo v projednávané věci. Skutkové verzi stěžovatele (skutečný řidič požil alkohol, a proto se důvodně bál trestního stíhání) NSS neuvěřil. Řidič vozidla i jím spáchaný přestupek byl spolehlivě zjištěn, vozidlo bylo od doby změření až po zastavení ve vizuálním kontaktu s policisty, nikde nezastavilo a ani podobné či totožné vozidlo daným úsekem v danou dobu nejelo.

[23] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou porušení práva na spravedlivý proces tím, že ústní jednání se konalo v nepřítomnosti stěžovatele a jeho zmocněnkyně.

[24] V daném případě lze neprojednání přestupku v přítomnosti stěžovatele přičítat toliko obecné zástupkyni. Ta, ačkoliv k tomu byla stěžovatelem výslovně zmocněna, neudělila substituční plnou moc třetí osobě, i když věděla, že termín ústního jednání koliduje s jí tvrzeným termínem zkoušky. V daném případě navíc neúčast stěžovatele nebránila v uskutečnění jednání a za existující důkazní situace nemohla ohrozit cíl řízení, neboť správní orgán prvního stupně měl ve správním spise k dispozici řadu důkazů, které spáchání přestupku stěžovatelem dostatečně prokazovaly.

[25] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry krajského soudu i žalovaného, podle nichž ani omluva zmocněnkyně z ústního jednání nebyla důvodná, jelikož věděla, že se nebude moci jednání zúčastnit, a proto měla v souladu se zmocněním stěžovatele zajistit k zastupování jinou osobu. Je to zmocněnkyně, kdo odpovídá za řádný výkon převzatého zastoupení, nikoli správní orgán. Není-li obecně důvodem pro dostatečnou omluvu časová kolize zástupce – advokáta mezi zastupováním u různých jednání (procesních úkonů), tím méně jsou takovým důvodem studijní překážky zmocněnkyně (srov. přiměřeně nález Ústavního soudu ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III ÚS 68/97).

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 věty první s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

[27] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. listopadu 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu